

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irinyi J.-a. 14.
Ide címezendők
az előfizetési pénzek.
Hirdetőknek és nyilatko-
zóknak különben:

ELŐFIZETÉSI DÍJ
Egész évre . 8 k r
Félévre . 4 »
Negyedévre . 2 »
Egyes szám ára: 20 fill.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irinyi J.-a. 14.
Ide küldendő a lap
számaiban részlet írásai és
közlemények.

Bérmunkások kifizet-
ményét nem fogadjuk el.

Kéziratokat vissza
nem adjuk.

SOMOGYI ÚJSÁG

M E G Y E I É S H E L Y I - É R D E K Ű V E G Y E S T A R T A L M U H E T I L A P

A „Kaposvári hivatalnokok társasköre“ hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: SZERDÁN.

Feladó szerkesztő és kiadó: POÓR SÁNDOR.

Pénz Ő felsége.

(P.) Volt városunknak egy tekin-
télyes polgára, aki, — ha kissé rossz
kedve volt, — mindig azon általa fel-
állított bölcséleti elvet vitatta hogy:
»nem volt még az emberiségnek
nagyobb gazembere mint aki a
pénzt feltalálta, mert nincs
becsület rontabb teremtmény a
világon mint a pénz; és min-
den bűncselekménynek ez a kut-
forrása.«

Ezen bölcséleti elvekért őt bará-
tai és ismerősei, sokszor kinevették:
de megessett az is, hogy némelyek azt
a megjegyzést kockáztatták rá hogy:
»nincs meg eszének mind a négy
kereke.«

Gondolkodjunk kissé ezen témán
és lássuk meg vajon mennyiben volt
neki igazsága.

Tudjuk hogy, a pénz feltalálása
előtt az emberiség teljes csere keres-
kedést folytatott, gabonáért cseréltek
lovat, tehenet, — disznót, viszont eze-
kért ruhaneműt és egyebet stb.

Ezen boldog korban nem volt gyil-
kos, nem volt rabló, sem tolvaj, élte

az emberiség a becsület a tisztesség
kor szakát.

De mikor a **pénz** feltalálva és
az mint általános csere eszköz forga-
lomba hozva lett egyszerre megvál-
tozott minden. Eleintén csekélyebb
mértékben, később pedig teljesen,
uralma alá hajtotta az egész emberi-
séget.

Máma már pénz a becsület a
mai kor felfogásai szerint.

Aki szegény, pénztelen, el sem
hiszik róla, hogy becsületes lehessen.

Nézzük kissé a pénz hatalmát:

hány ártatlan teremtés áldozta föl
ártatlanságát, a **pénz** csábító hatal-
mának?!

hány család békéjét, sőt a házassá-
gi élet szentélyét dulta föl a **pénz** utáni
vágyakozás?

hány bírói szék dült össze, és a
benne ülő, becsületben megőszült bíró
került a sötét börtön fenekére a **pénz**
hatalma miatt?

Hány ember életét vette el a
pénz után sovargó gyilkos?

Szóval büntető törvény könyvünk
nek alig van szabálya, melyet nem a
pénz utáni vágyból eredett bűncse-

lekmények megtorlásáért kellett a tör-
vényhozásnak megalkotni.

Hiszen maguk az államok sem
mentek a mai korban ezen örületes
nyavalyától.

Miért visz a hatalom, százezerre
menő erőteljes, ártatlan, munkabíró
fiatal embert, a halált hozó, gyilkoló
fegyverek pokoli torkába; csak azért
hogy, magának területet hódítva, na-
gyobb **pénz** szerzési alapot terem-
tessen.

A vagyon a **pénz** volt magva,
a ma már tulságos hatalomra ver-
gődött nihilizmusnak, anarchizmusnak,
szocializmusnak.

Szóval ha komolyan meggondoljuk,
a **pénz** tényleg minden bűnnek, min-
den rossznak kutforrása, szülő anyja,
meleg ágya.

A **pénz** ezen elhatalmasodása
hogy, mikor ér véget? Megmondani
nem lehet.

Nagy világ rázkodás kell ahhoz,
hogy a becsület rajta győzedelmet
arathasson.

Hisz máma, az előd által rabolt
pénz; az uzsorából felszaporodott
vagyon, tulajdonosának társadalmi ma-
gas állást, tekintélyt és közbecsülést

T Á R S Á G.

Leány szeretés.

— A »Somogyi Újság« eredeti társaja. —

(Folytatás.)

III.

Jó Jenő! Drága Barátom!

Egész lelkemben megremegettem olvas-
tára annak a hangnak, amelyen maga hoz-
sám ír. Szinte felek és reszketek maga
előtt, mert azt hiszem, onnan a horagja,
mivel azt a pénzt kölcsön kértem. Tudom,
rosszul tettem, de nem lehetett másképp,
mert összevesszem és a komppénzt ki kel-
lett fizetnem, hogy elhagyhassam őket. De
maga azt kérdési, hát a fizetése?

Édes barátom! Te nekem mindent
megvalloztál. Ruhát csaltattam a pénzen.
Hogy minek nekem a ruha? Ide hallgass!
Hátaroztam, Pestre megyek! Felmegyek a
nagy emberhez, akit imádkozok. Mióta az arca-
képét beklódoztam, rajta ezzel az írással!

»A mielőbbi viszontlátásra!« azóta nincs
itt nyugtom, nem tudok a kis gyerekekkel
foglalkozni, és csak Imrét várom, hogy ő
a városba bevigyen, amikor magával, az
az veled (mégis csak jobb tegezni!) a park-
ban beszélgetni fogok, de nem úgy hogy
a Samu Dezső megint meglepjen, mert ő
elmeséli Pubának.

A városból aztán felmegyek hozzá,
Hozzá! Oh, Jenő, ha te ennek az érzésnek
nemes tisztaságáról tudnál, bizony jobban
megbecsülöd szerelemem. Amit unoka-
öcsédhez érzem, az igazán leány hőbort
volt, de ez nem. Nem, nem, Jenő, el kell
hinned, hogy ez tartós, állandó vonzalmam
lesz, mert szerelmes vagyok belé úgy, mint
ahogy az Istent szeretem, örökké, meg-
gondolás nélkül, habozás nélkül.

Tudom, a felesége nem lehetek, nagy,
áthágatlan akadály van, közöttünk — tu-
dod — de ez csak épen, hogy kissé lehan-
gol, de vissza nem riaszt!

Nem, nem riaszt vissza, és halld,
Jenő, ha nem lehetek a felesége, mert —
mert — neki van már felesége, akkor, igen,
akkor leszek a szerelődje!

Nem gondolok avval, hogy hogyan
lesz, neki megyek ennek az én ragyogó

álomi tervemnek, nem törődve a világgal,
nem hallom a megvetést, csak egyedül ő
vele akarok megélni, az ő szavát, az ő
hangját szívja be fülem, az ő közelében
fogok dolgozni, mert kinlódni is tudnék
érte, téiben fájni, nyárbán izsádságtól esu-
rogni, csak ő közelében tartson. De nem is
kell ezt, mert én mellette dolgozom, vele
együtt írok, elmondom az eszméimet és ő
megtanít rá, hogyan kell még szebben, még
jobban megírni, és én művésznek leszek, az
ő tanítványa, de egyuttal az ő Muzsája,
aki hevít, lelkesít, fogom nagy dolgok
írására! Ő milyen szép álom ez, Jenő, ezt
csak én tudom! Te csak nézel szép, okos
szemeiddel, és megrárod fejedet, de én
már ezzel se törődhetem, semmivel sem
törődöm, kilépek, mint »Bokor a Homály-
ból, én meg akarom mutatni, hogy én is
tudok élni, boldog lenni!

Állásom is lesz, ő szeres, ő mondta,
ugy hát igaz! én is tovább írok, vele
együtt, s majd meglátod, milyen szép lesz
a jövőm!

Tudom, te remképeket látsz, multkor
is, amikor csak említettem, már beszéltél
avval az okos fejjel, nőkről, kik elhagyta-

teremt; míg az igazi szegény polgári becsület sehol sem tud érvényesülni.

És valjon mi a pénz ezen elhatalmasodásának oka?!

Könnyű reá a felelét!

A fénytűzés, a könnyelmű költekezés.

Ezek kívánnak minden módon pénzt és mentül több pénzt.

Ha végig megy egy nő az utcán tisztességesen szerzett egyszerű ruhájában; a legtöbb esetben megszólják a vele hason ranguak, kik selyembe bárosnyba lépkednek végig; és nem jut e mellett eszükbe hogy, az egyszerűség, a nehéz munka tisztességesen megszerzett jutalma, míg nálunk a fényt mutató ragyogás a legtöbb esetben semmi más mint a bűnös módon szerzett csillogás lobogó zászlója.

És a társadalom még is az egyszerűséget nézi le, míg a másikat tenyerén hordja, hizeleg neki, tömjén ez a bűn fényeskedő eredményének.

De ne bántunk, tovább korunk ezen gyalázatos tüneteit; ne keseregjünk a fölbujrázott bűnök felemelt oltára körül. Hiszen kell hogy bekövetkezzék a visszahatás, amely visszavezeti az emberiséget eredeti céljához, a munkás, egyszerű becsületességhez.

Ekkor talán majd megszűnik »pénz űfelségének« gyalázatos hatalma.

Most azonban adjunk igazat városunk azon tekintélyes polgára állításának, aki a vezető cikkünk elején felhozott bölcséleti elvet felállította.

Egyről-másról.

Tegnap előtt volt eszeje, az az üdvösítő nap, amely hivatva volt, sok pályában szinlődő zsebre a dagály barátságos beállását előidézni.

Volt is öröm nekik hivatalnok család-

nál, mert hát, nem olyan fényes is az a fizetés még is csak elég jó.

X. családos hivatalnok is hazavitte havi fizetését; a szükséges konyha — pénzt átadta kedves élete párjának, egész hónapra, nehogy elfogyjon. A megmaradt összeget megszámlálva örömmel constatalta hogy, az zsebpénznek, nemcsak untig elég, hanem van szépen fölösleg is.

E közben bemegy neje, eladó leánya, értségit végzett fia, és a családi tanács így együtt levén, elhatározták hogy, csinalnak egy „gőrze napot,” elmentek Fonyódra fürdeni.

Másnapra halasztották az indulást, de hát ember tervez Isten végez, szokták mondani.

Amint ugyanis örömmel hozta meg a családi tanács határozatát kopognak az ajtón. „Szabad” szól a gazda vidáman, mire egy libériás valaki lép be, — nagy könyv a kezében, és meghajolva szól:

„A nemzeti kaszinó havi díját kérem.”

Alig adták ezt neki ismét kopognak, az engedélyre belép hajlongva egy másik ember:

„A hivatalnokok társaskörére” kérem a havi díjat.

Ez is kilelt fizetve.

Azonban ismét kopognak, megint belép egy valaki és kéri a „sport klub” havi díjat.

Ezt is csak kifizették.

Alig csukta be azonban az ajtot megint kopogás hallatszik.

„A jólékony nőegylet részéről” jövek, kérem a havi díjat.

Ez még el sem meg belép a senkedvelők egyletének szolgálja, és szintén a havi díjat kéri.

No de ez már sok, fakad ki a ház ura. Most már csak elég. Pedig dehogy elég; ezután jött mindjárt, a „rokkantak egyletének,” az or. ref. hitközségnek szolgálja, a havi díjazásért.

Mikor ezt is kifizeti, megszámlálja pénzét és azon szomorú tapasztalatra jut, hogy ha még a cseléd bért kifizeti alig marad pár garsa.

Szervus Fonyódl! Így sohajt föl keservesen, s oda szól családijához:

„Jöjjetek mennjünk az uszodába, a Papp Miskához!” Est még valahogy ki tudom fizetni.

Sapristi.

nőkről, kiknek hasonló fényes álmuk volt; kik előtt a lovag, Ő éppen oly nagynak, hatalmasnak tűnt fel, és kik robantak eszeveszedten, meggondolatlanul az örvénybe. És mikor már tárja karját feléjük az örvény, akkor fejtenek ki ezek a szegény leányok kétségbeesetten nagy erőt, a becsületüket akarják menteni, a mely pedig elveszett azon a lágyhullámszerű estén, amelyen... Lili naplója őresen maradt!

Hiába szólsz nekem ezekről Jenő, hiába a te nagy hevű beszéded, mert mindezt én is tudom, de nem, nem tudok, másként lenni! Hosszad van bizalmam Jenő, azért mondom el de különben majd írok még róla.

Most pedig még az utolsó előkészületeket megteszem, kivesszem a bizonyítványomat, hogy Sándornak felküldjem, és amikor ő mindent rendbehoz, akkor búcsút mondok ennek az egyszerű, de becsületese életnek, és megyek egy lázasabb, de több boldogságot ígérő életbe. Rászállok a hajómra, ez az én életem hajója, mely az élet hullámain visz engem abba a kívánt magasba, ahol ő van ahol a boldogság, de egyuttal talán a pokol — kínálkozik.

És én mégse félek, nem félek, ha ő van mellettem, semmitől és senkitől. Nem csinalhat érte szemrehányást senki, és én sem vehetek fel semmit bárkinek. Mindenki

a maga szerencsésének kovácsa. És ezt én kovácsoltam magamnak.

Várom tehát intező kezét jószágos Istenemnek, vesse bár sorsom jóra vagy rosszra! Ha minden jóra fordul, áldom érte az ő jószágos nevét! Ha talán rosszra fordulna — amit nem is hiszek — kérem Istenemet, hogy váltson meg a kinszenvedésektől.

Ennyiben hát beszámoltam, édes jó barátom nekéd Mire a legközelebb kijössz Elza és Olga leányokhoz. kikkel most rokonságba is kerültem, én már messze, idegenbe leszek, Ő nála, Ő mellette! Ne keseríts el siralmas és talán borzalmakat festő leveleddel. Hidd el e borzalmak nem is léteznek, és ha léteznének is, tulitesszem magam rajtok, mert érted-e Jenő, szeretek!

Mond csak a te gunyos hangodon: »Lányszeretése, én mindent török, mindent elviselek, mert a bizalom és remény világa gyult ki szívemben, és ezeknek fénye mellett megyek a becsületesség útján előre, föl-emelt fővel, bizva, bizakodva abban, hogy akármit is beszélés rózsás lesz a jövőndől!

Az ég legyen velünk, gondolj néha a te kicsi

Matyidra.

(Vége.)

H I R E K.

— **Jegyzőválasztás.** Wanka Camil volt somogyapáti körjegyző elhalálozása folytán megüresült jegyzői állásra f. évi július hó 25-én Kenedy Károly volt telexfalusi körjegyzőt választották meg.

— **Előléptetések.** A kaposvári máv. hivatalnokok közül előléptek: Horváth Ferencz főellenőrré, D. Elsauz Aladár és Hegyi Gyula ellenőrké és Gaál Gyula hivatalnok.

— **Eljegyzés.** Dr. Holló László kaposvári ügyvéd eljegyezte Fuchs Mór kedves leányát Ilonkát.

— **Szurkáló legények** Farkas János 26 éves helybeli Kaposhegyi vincer a múlt hó 27-én egy kordéval jött be a városba, hogy Krausz Sámuel zrinyi-utcai kereskedőnél bevásárlást eszközöljön. Mialatt ő az üzletben vásált, Schlégel József és Korpádi Imre helybeli házastros legények kislé kapatosan jöttek ki az egyik közeli kormából. Midőn meglátták az utca közepén álló kordét oda támoxyogtak s a kordé elé fogott számár hátára akartak felülni. Ezt látván Farkas János kijött az üzletből s a támoxygó legényeket eltávolítani akarta, ezek azonban szóváltás a keveredtek Farkassal, mire Schlégel egy kést véve elő zsebéből át fogta Farkast s a kést Korpádi Imrének adta át azzal, hogy szurja meg Farkast, erre Korpádi a kést szó nélkül Farkas baloldalaiba szurta, aki súlyos sérülése folytán szó nélkül esett össze. A látára előszört rendőrség a szurkáló két legényt azonnal letartóztatva, a súlyosan sebesült Farkast pedig a helybeli kórházba szállította.

— **Rablógyilkosság.** Vakmerő rablógyilkosságot követtek el a múlt héten Hain Péter és Heckl János helynélküli csavargók. Ugyanis Pásti Márton utjelenpi juhászgazda 50 drb. birkát hajtott a pusztára, hogy azokat másnap a szentmiklósi vásárra hajtsa. Utközben Hain és Heckl a birkákat hajtó Pástihoz csatlakoztak és vele beszélgetésbe eredtek. Majd egyik hátulról a mit sem sejtő Pástit leütötte azután mindketten addig ütötték míg a szerencsétlen birkás-gazda mozdulni tudott; azután a birkákat elhajtották Sz. Miklósrá. Ekközben azonban a birkás gazda fia, apja elé ment a kit az uton vérbe fagyva meg is talált, s a halálköl apának még volt annyi ereje, hogy megtudta nevezni gyilkosait. A fia azonnal jelentést tett a csendőrségnek s már másnap a gyilkosokat a csendőrség el is fogta s a kaposvári kir. ügyészség fogházába szállította.

— **Építő munkások sztrájkja.** Városunkban a Fő-utca és Anna-utca sarkán lévő állami elemi iskolát építő munkások között f. hó 1-én sztrájk ütött ki. A dolog ugyanis úgy áll, hogy még az építés megkezdése idejében az építő vállalat azon ígéretet tette a munkásoknak, hogy ha az épület tető alatt lesz a munkások bérét a kellő arányban felemelni fogja. Dacsára annak, hogy az épület ma már tető alatt van a bér még sem lett felemelve, miért is a munkások bejelentették a sztrájkot. A tárgyalások a városi hatóságnál folynak s reméljük, hogy a városi hatóság tapintatos és gyors eljárása rövidesen meg fogja szüntetni ezen áldatlan állapotot.

— **Városi közgyűlés.** Kaposvár rdt. város képviselőtestületének t. tagjai f. évi augusztus hó 4-én délután 3 órakor a városház nagytermében tartandó rendes közgyűlésre meghívni van szerencsém. Kaposvár, 1904. július 27-én. Sipos Géza, h. polgármester. Targysorozat: 1. Elnöki jelentés. 2. A város Eszterházi-féle vagyon pénztárának 1905. évi költségelőirányzata.

3. A város 1905. évi háztartási költségvetése. 4. A városi uthalózat megállapítása tárgyában javaslat. 5. Az 1905. évi városi költségvetés előterjesztése. 6. A Korona-utczában és a Fő-utca egy részében nappali villamos áram szolgáltatása céljából vezeték lerakása tárgyában javaslat. 7. Vajda Sándor vételi ajánlata a Medgyestelek 94/9. hrszámú háztelkére vonatkozólag. 8. A város részére adományozott csi-merhez megkívántó királyi adománylevél kiállítás iránti felterjesztés tárgyában javaslat. 9. A város jóváhagyott gyámpénztári szabályrendeletének kihirdetése. 10. A gyeptesteri telepen cselédház építése tárgyában javaslat. 11. A kanissai-utczai ház hely eladása tárgyában javaslat. 12. Daray Béla és fivére cség kérvénye kövezetvám visszatérítéséről. 13. Kavics-szállításai szerződés bemutatása. 14. Pénztári vizsgálatról jelentés. Egyébb nélan beérkezett ügyek.

— Szobafű. Visnyei Ferencz, Schidlauer Aladár bőszenfai bérlő uradalmi cselédje szobájában az elmúlt heten egy ágy kigyulladt. Szerencsére, hogy a közelben levő uraság nem vesztette el lélek-jelenetét s a szobába szaladt s egy kánna vízzel az ágyat még idejében leöntvén az ágyban a vő egy 7 éves fiú s egy két hónapos leány gyermeket kimentette. A két hónapos kis leánya ekkor már oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy rövid ki-módás után belehalt sebeibe.

— Tűzeset. Nagy tüzi háza verte fel városunk csendjét f. hó 1-én délután 2 órakor. Kigyulladt Berger Vilmos az Adria bistroitó társaság főugyóknének Irányi-Dá-ni-al-utca 11. sz. házának tetőzete. A segítség-re siető lakosság, de különösen a régi tűzoltó egyet tagjaink erélyes gyors fellépése nem-csak elejét vette a nagyobb veszedelemnek hanem teljesen eloltotta a könnyen vesze-delmessé válható tüzet. Talán jó volna okólni ezen az eseten s belépésre kérni fel azokat a régi tagokat, a kik ugy lát-szik nemcsak szakképzettséggel, hanem a kellő bátorsággal is rendelkeznek. Mert bizony mit ér a tűznél gyors megjelenés is, ha a szivattyú-kezelése nem történik a kellő gyorsasággal és szakértelemmel.

— Megbokrosodott lovak. Nagy nép-szódóletet okozott f. hó 1-én az Irányi-Dáni-al-utczában két megbokrosodott ló. Mi-alatt ugyanis a kocsis Sury Mihályné üzle-tében járt, a lovakat egy fiatal emberre bízta. Az egyik ló azonban megbottlott s ettől úgy megijedt mindkettő, hogy az őket tartó fiatalembert a kocsi-ról lerántotta. A gyorsan odasiető emberek azonban még ideje korán megfogták a megvadult lova-kat; úgy hogy a kocsi-n ülőknek az ijedt-ségen s csekélyhorzsolások lecsapításával, mi komolyabb bajuk sem történt.

— Vigyázatlanság áldozata. Megren-dítő szerencsétlenség történt a múlt hó 23-án Szulimán községben. Kovács János szulimáni polgár ugyanis cséplés közben a járgány mellé egy csöveket akart levérni, saját vigyázatlansága folytán azonban oly közel ment a géphez, hogy az széles ga-tyáját elkapta s oly szerencsétlenül rá-totta a földre, hogy alsó testét és mindkét kar-ját összeroncsolta. A szerencsétlen embert még aznap a kaposvári kórházba szál-lították, hol az orvosok műtétet végeztek ugyan rajta, azonban életben maradásához mi remény sincs.

— Mernye községhez tartozó Szent-Miklós puszta 3 család ingóságait ismeret-len tettesek elemelték. Igazán lelketlen-ség és a legnagyobb gazemberség kell ahhoz, hogy azegény családembereket fosztás-zanak meg keservesen, arczuk izsaszágával és verejtékével keresett, amugy is legszüksé-gesebb és nélkülözhetlen ingóságaiktól. A csendőrség erélyesen nyomozza a gaz tet-téseket.

— Fischer Antal szabási lakos a nagy-atádi járásra névve gazdasági tudósítónak bízott meg a földmívelésügyi miniszter által.

— Üdvös miniszteri rendelet. Mint minden szülő jól tudja, az iskolai beiratá-soknál elkerülhetlen szükség volt eddig a születési bizonyítvány. A belügyminiszter ezen sok fáradsággal és költséggel járó bajon segitendő, elrendelte, hogy egy díj-talanul, az anyakönyvi hivatal által kiállítandó tanúsítvány elegendő a beiratásokhoz, amely tanúsítvány a születési bizonyítványt teljesen pótolja. Ajánljuk ezen üdvös rendeletet az illető szülők figyelmébe.

— A kaposvári telefon hálózat. F. hó 27-én vezették be Kaposvárot a századik távbeszélő sodronyt. Így tehát most Ka-posvárott 100 helyen van bevezetve. Nehe-zen és lassan ment ugyan kezdetben, na-gyobb részt idegenkedtek ide, de mi már kezdetben megjósoltuk, hogy ezen hasznos intézménynek lesz Kaposvárott jövője és ime feltervevünkben nem csalódtunk. Most még mindig vannak jelentkezők, akik be-vezetni akarják.

— Intézkedés a piaci elővásárlók ellen. Mint Szigetvárról értesítenek bennünket, az ottani elüljáróság szabályrendeletet dol-goz ki, hogy a piaci elővásárlási vissza-éléseknek gátat vessen. Sok szerencsét kívánunk, de nem hisszük, hogy valami eredménye legyen. Mi is többször irtunk, felszólaltunk már ezen visszaélések ellen, de semmi foganatja nem volt, mintán az elővásárlók mindig találnak valami kibuvó lyukat.

— Matuzsalem-i kor. Mint szigetvári leveleznők írja, ott e hó 19-én egy 103 éves matrona halt meg. A magas kort ért nő a már régebben elhunyt dr. Hoffmann Jakab szigetvári orvos napa volt és neve Kohn Davidné volt.

— Nyári mulatság Darányban. A máv. pécsi altisztai olvasókör saját alapja javára 1904 július 31-én, kedvezőtlen idő esetén f. é. augusztus 7-én a cs. és kir. 52. gya-logeznéd teljes zenekara közreműködésével a darányi pályaudvar melletti fenyvesben nyári mulatságot rendez. E célra rendezett külön személyvonat Pécsről Darányig és vissza a közönségnek díjmentesen áll ren-delkezésre. Indulás Pécsről 6 óra 57 p. reggel, vissza Darányból este 8 óra 55 p. Részvételi díj személyenkint 1 K. 10 éven aluli gyermekek díjmentesek. Részvételi jegyek kaphatók a máv. pécsi altisztai kör-ben és az állomás összes altisztjainál. Jó ételek és italokról gondoskodva van.

— Kereskedelmi miniszteri rendelet. Ezen rendelet folytán a postamesterek szol-gálatában álló postakocsisok, kézbesítők és faluzó levélhordók fogadalmat tartoznak letenni a községi előjáróság előtt.

— Nyári mulatság. A kaposvári kő-miveszsegédek f. hó 24-én nyári mulatságot rendeztek a sétateren, amely igen látogatott volt. Tánczoltak rogyásig; volt jó kedv, jó ételek és italok. A mulatság és táncz jól benyult az éjjeli órákba, noha már délután 4 órakor kezdődött a táncz. Minden a leg-nagyobb rendben ment, amiért elismerés a körültekintő rendezőségnek.

— Rózsa János ruhatisztító és gőzmű-festő intézetét e helyen is ajánljuk a kö-zönség figyelmébe különösen most, midőn a fürdőre menetek következnek. A kül-földet megjárt szakember már olyan elismerést vívott ki nem csak Kaposvárott, hanem a vidékeken is, hogy gyára telve van munkával, alig győzik a munkások. Hogy mily tökélyvel megy végbe a festés és tisztítás, mutatják naponkint a kirakatok, melyekben a legkényesebb szövetek is

tökéletes tisztán s kellő szinpompával ke-rülnek ki a gyárból.

— Gyógycognac. Minden tisztelt olvasó-nak, a ki cognacot házszerként, szeszül italul vagy theában is fogyaszt, ajánlunk egy belföldi terményt, amely mérvadó tényezők által sokoldalulag megkísérletett és fé-nyesen véleményeztetett. Ez a „gyógycognac” Camis és Stock triest-barcolait főzödésének garantált valódi borleparólása, a magas ca. kir. belügyminiszterium által jóváhagyott bécsi vizsgálati intézetnek állandó vegyi el-lenőrzése alatt. Ezen gyógycognac egy, franciaia rendszer szerint a legalkalmasabb borokból párolgás által nyert termény, a mely kiemelkedő természetes szag és nemes íz által tűnik ki és a legjobb francia jegy-gyel vetekszik.

— Földes Kelemen aradi gyógyszerész szepítő szeréről általánosan ismeretes, hogy a Margit creme nemcsak tisztítja, puhává és bársonysimává teszi az arczot, hanem fehériti, frissíti, fiatalítja. Erősítő és enyhítő alkatrészekből lévén összetéve, mint hígi-enikus szer is jó szolgálatot tesz. Teljesen ártalmatlan, zsírmentes. A Margit creme hatását röveli a Margit szappan. Azok a hölgyek, akik rizsport használnak, nagyon dicserik a Margit hölgyport. Az arczot szá-razon tartja s a naptól, szélől megvédi.

ÜSARNOK.

Reggel a kaszárnyában.

Félőt az idő. A hosszu kaszárnya-szobában már csak gyérén pislog a kereszt-lábu asztal fölött függő lámpa. Gyöngye fekete tüstaszlop, húzódik ki belőle, lát-szik, hogy sokáig nem bírja, de nincs is rá szükség, hivatását betöltötte.

Az asztalon, a lámpa alatt, fejét könyvére támasztva, alszik, mint a nyul, a század éber őre, az inspekció.

Szájában, mely széles mosolyra nyi-lik, rövidszaru pipa lóg. Álmában, ugy látszik, otthon van, mosolya legalábbest bizonyítja a kaszárnya misztériumaiban járatos embernek.

Ha kolbászt vagy valami jó harapni valót látna álmában, talán kiesnék szájá-ból há társa.

A közeli toronyóra jelenti a pirka-dást. Mély zengései ütéseinek utolsó akkord-jai aligha meg nem ütötték a fülét, mert talpra ugrik, katekint az ablakon s látván, hogy az idő, a nélkül, hogy ő annak futá-sát ellenőrizte volna, eljárt, mint egy mohamed ulema, ventatva elkezd énekelni: a — ufi!

A felelet egy-egy kinos, fájdalmas borkanás, egy kettészakított félhangú ási-tás s aztán ismét csend lesz.

Egy még magasabb és nyújtottabb hangon kiejtett „a-u-uf!” következik, mire elkövetkenik a század harcképessé tétele.

Egyszerre megelevenül a kaszárnya. A bakák felugrának ágyaikra s a „rechmi”-ből (polca) leszedve ruháikat, elkezdnek öltözködni. Füleiket zaj, lármá, szitko-zódás, nevetgélés, danolás, füttyölés, kö-högés és ásitás között történik ez meg.

Az általános zajra fölébred fráter ur Somogyi is, ki látván, hogy némely harcafi a toalettfogásaiiban, mily ügyetlen, buzdit illetékné:

— Ha odamegyek, azt a . . . hát így meg ugy. . .

A sarokban káplár ur Massányi is megszólalt már. Még néhány perczig lus-tálkodni fog, de a magára gyönyörűlt „lantung”-ot (Leintuch-lepedő) és „dekli”-t egy küssé már meglaxítja.

A trombitás, kinek bakancs-szija sza-

kadt el, elég hangosan és nem éppen bizalmasan mondja el véleményét a bakancsszíj feltalálójáról és készítőjéről, míg a dohos kamerát azt fejtegetni, hogy mért kellene minden szeszgyárat felgyújtani, tulajdonosait megfelakasztani, mert úgy mond: „vigettük má még kő dögönyi a szegény bakának, ojan drága a snapsz.”

Infanteris Kovács a Berti özgánynyal évdök, de ma ozelt téveszt. Berti rá se hallgat. Barna arczán mély fájdalom tük-rözödik, hogy is ne mikor tegnap hosta hírül a Krajcsik anyja, hogy felesége a szandár urakkal szürönközik.

Ebben az éktelen lármában, mint egy intő szózat belecseng a riadó tra-ta-ta-ta-ja a káplár ur Massányi fensőbbesége érzetében, egyet káromkodva kibukik az ágyból.

Látványzámba megy a most következő zene-bona. Mosdás, fésülködés, bajusz-ki-pödrés, ágyosinalás, söprés, porolás, takarítás, ajtócsapkodás, fűszerezve a frajter és káplár, az inspekciós és napos urak harsány parancs szavaitól, úgy hogy a legénységi szoba legnagyobb ura a frer ur Hilgert sem képes tovább lepáczolt állapotban megmaradni, miért is otthagyja Morpheust és kilépked a kuthoz mosakodni.

Öltözködését rövid pár percz alatt befejezi, azután magához rendeli a sarzi urakat ellépked minden ágyhoz, a katonáéknál híres vizitre. A vizitelés éppen véget ért, midőn a napos káplár torkából egy édes szózat reggelire hívja a vitézeket. Nosza ki-ki kapja „sálkát”-ját, szalad vele a konyhába „komiszár”-ral (komiszkenyér) fogyasztanak el.

De nem sokáig tart a mulatság. A legénységet a „bujszki” (Antretten) riasztja fel, mire mindegyik felkapja hátböründjét, magára övezi oldal fegyverét felceatolja tölténytáskáját, vállára veti fegyverét, egyet ránt a zubonyán s beáll a sorba.

Ekkor már a sor előtt állanak: őrmester ur Leviczek, a kadett iskolából alig kikerült tiszthelyettes és hadnagy ur Ottokár von Zielhausen is. A hadnagy ur kardját ide-oda vetve, mutatja, hogy ő egészen más planéta lakója. Mély orhangon osztogatja parancsait mint egy gondos anya, bábmennő leányain. igazit a hadfiak ruházatán, hol itt, hol ott.

Hangos kardosörtetés és éktelen láрма jelzi a század atyjának, kapitány ur Brunó Krbaceknek megérkezését. Látszik a kapitányon, hogy az éjjel reumája megint gyötörte, mert nagyon haragos. Az egész század remeg.

A konyha felé veszi lépteit, dühösen széthuzza bajuszát, ami nála a rozsz kedvnek jele. A napos feszesen felé megy, három lépéssel előtte megáll, mint a övek s megteszi jelentését. A kapitány vissza tekintete végig fut rajta s bár szeme egy gombján megakadt, szó nélkül továbbmegy benéz a konyhába.

— Mi fan a létszám? — kérdi (Most tanul magyarul, s amikor csak teheti így beazél, mert hogy őrnagy lehessen, átlép a honvédséghex.)

A szakács azonban azt, hogy „létszám” nem érti, ő csak „Stand” szót ősmert, ezt hallotta mindig. Abban a hiszemben, hogy a kapitány ur ezt kérdi, hogy mi lesz a menási, feleli „gombóc.”

— Du Esell — jegyzi meg százados ur.

— Igenis prézlis, — siet válaszolni önzértesen a szakács.

Következik a rapport. Ez egy pár bakancstalpát, az két napi szabadságot kér. Megadilák. Egyik rosszul tiszteltgett: két papi egyest, másinak nincs meg az előirásos 42 szög a bakancsa talpában: hatórát vasat kap. Kapitány ur Krbacek igazságos bíró, ítélete ellen nincs appellátá.

A század irodába is bemegy még az ügydarabot aláírni. Nem legnagyobb rendet találhatta ott, mert a betett ajtón át pörös láрма hallatszik ki. Majd kinyilik az ajtó, a század elé megy, szemeit végig jártatja a legénységen, sorsokoztatja őket, kardját megforgatja a feje fölött s bakáké délezen, vidám kürt szó mellett, kimasíroznak a gyakorló térre.

A kaszárnya csendes lesz, minden nesz elül, csupán a kiállított ór egyhangú kopogása veri fel a némaságot.

E. L.

Közgazdaság.

Immunis ugorka- és paradicsom-növények.

— Átvéve a „Kert” című szaklapból. —

Érdekes és nagybecsű kísérleti eredményekről számol be George Massee kiváló angol mykologus és növény-pathologus, akinek sikerült eredeti óvóintézkedések által az ugorka- és paradicsom-növényeket a leg súlyosabban érintő gombabetegségek ellenében megvédeni, illetőleg immunissá tenni. A küzdelem közben a *Cercospora melonis* és a *Cladosporium fulvum* nevű gombafajok ellen irányuló védekezések képezték a vizsgálódások tárgyát, melyek egy leveleket, valamint a gyümölcsöket egyaránt tetemes és kiterjedt foltokkal lepik el és ez által olykor jelentékeny károkat okoznak a tenyésztőknek.

A sokféle kipróbált anyag között a rézgálicz bizonyult leginkább célravezetőnek. A védekezés céljából való öntözések a növények kététes korában kezdetnek meg 1: 7000 arányu rézgálicz tartalmu vízzel, amit ettől fogva minden harmadnapon meg kell ismételni. A ekként kezelt növények mindenféle módon keveredetten fordultak elő a telepen, a nem kezelt növények között. Hat hét múlva az öntözésül használt folyadék aránya 1: 6000 térfogat arányu rézgáliczos víz volt, melylyel minden negyedik napon öntözték a növényeket. Ekkor a telepen levő összes növényeket olyan vízzel permetesték meg, amelybe előzetesen a főntebb megnevezett kétféle gombának a spórái kevertettek.

A kísérletezéseknek az lett az eredményök, hogy valamennyi főntebbi módon kezelt paradicsom-növény a rézgáliczos víz hatása következtében mentes volt a betegségtől, holott a nem kezelt növények töle meg voltak támadva. (*Cercospora melonis*). Az ugorka-növények esetében pedig a rézgáliczos vízzel öntözött növényeken a betegség a szikleveleken felül sohasem mutatkozott, e növények ellenben körül voltak véve súlyosan is megbetegedett, a főntebbi módon nem kezelt, növényektől (*Cladosporium fulvum*). Chemiai vizsgálatokból kitént, hogy a fejlődés folyamán a réz nem rakódott le a kezelt növények gyümölcszeiben. (Journal Royal Horticultural Society, Vol. XXVIII.)

Tétényi.

Fejessalátá betegség.

Voglino P. ismertet egy betegséget, amely mintegy tíz év óta pusztít a turini kertek fejessalátáiban, kiváltképpen nyáron át az erősen trágyázott és nedves talajokban. A betegségnek kezdetleges állapota már elegendő, hogy a fiatal szárcsucs valamennyi már kifejlődött levéllel együtt tönkremenjen, minck következtében a megnevezett részek szöveti szivacszerűen üresek, barnák vagy vöröses sárgák és félig rothadtak. A betegségnek legelső ismertető jele

a kéregszövetnek vörhenyes színezete. A szárnak meg a levéltöveknak belső szövetei egészen vékonyakká és üreseké válnak, jóllehet egész tömegükben sohasem pusztulnak el; e közben a gyökök tökéletesen épek maradnak. A szárrészek megámadott kéregszövetében a sejteknek egymással való összefüggését a jelenlevő sok baktérium meglasztja; hasonlóképpen a marisztatikus szöveteket is ellepik részben e baktériumcsoportozatok. A szárnak valószínűsége, fokozatosan végbemenő szétfosszása (maceratio) következik be, úgy, hogy csakis a tejedények, a hancsrostok meg a fatest maradnak vissza. A vizsgált baktériumok nagyon hasonlítanak a takarmány-répának jaunasse nevű betegség palczika alakú szervezeteihez és velük az egészséges növények beottatván, a fent ismertett betegségi tünetek előállottak. Viglino e betegséggel szemben ajánlja a talajnak foszfortitrogén trágyázását kálium-chloriddal egyetemben, bár nem tulságos mértékben. (Annali d. R. Accademia de Agricoltura di Torino. 1903.) Tétényi.

Nyiltér. *)

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).

Idény április 15-től október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos dr. POLGÁR IMRE.

Egészséges fekvés. — Jutányos lakások. — Jó vendéglő. — Villamos-vasúti összeköttetés a fővárossal.

*) E rovat alatti közlésekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Hagelman Károly

könyv- és papírkereskedésének

Hirlap Osztálya

szeptember 1-én megnyilik.

Előfizetések már most elfogadtatnak bármily hazai vagy külföldi napilapra, szépirodalmi vagy időszaki iratokra eredeti áron.

Az előfizetett lapok házhöz küldetnek.

PESTI NAPLÓ új karácsonyi ajándéka.

A MAGYAR FESTŐMŰVÉSZET ALBUMA.

Páratlan díszű, külső kiállításában és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, amelyet a „Pesti Napló” az 1904. év karácsonyára szánt meglepetésül olvasóinak. Eddigi karácsonyi ajándékainak díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló”, új és minden eddigi ajándékot messze túlszárnyaló dísművel, melynek czíme ez lesz:

A Magyar Festőművészet Albuma.

A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglalatja lesz ez a páratlanul álló díszmunka, amely a magyar festés remekait fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőitől, *Kupecsky-től és Mátyóky-tól* kezdve egész a jelenkorig, amikor *Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lóts Károly, Bencsúr Gyula, Madarász Viktor és Zichy Mihály* vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban még olyan mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdagságban mutatja be. *Ötven nagyszámú festményt* szemeltünk ki, amelyet mesteri kivitelű ötven műlapon mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű sok színnyomású kép lesz, olyan, mint amelyek a *Vörösmarty Albumot* eseménynyé avatták a magyar könyvpiacra.

Ezenkívül a magyar festőművészet történetét a könyvben elsőrendű esztétikusaink érdekes és népszerű előadásban fogják bemutatni. A szöveget számos *festménynek* a szöveg közé nyomott másolata fogja kísélni, úgy, hogy az ötven többszianyomású műlappal együtt *A Magyar Festőművészet Albuma* a leggazdagabb és legdíszesebb tára lesz a magyar festőművészetnek. *A Magyar Festőművészet Albumát* meg fogja kapni a *Pesti Napló* minden előfizetője, aki az év végéig, akár havonta is, de állandóan és meg szakítás nélkül előfizető marad. Minden félreértés elkerülés végett azonban meg kell jegyeznünk, hogy azok az új előfizetők, akik az 1904. évre szóló előfizetésük fejében a *Vörösmarty-Albumot* megkapják, a Magyar Festőművészet Albumára csak úgy tarthatnak igényt, ha egy további egész évre előfizetnek.

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hónap 2 kor. 40 fillér. Szerkesztősége és kiadóhivatala:

BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 27. szám alatt van.

235. szám. 1904. végrh

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közbiré teszi, hogy a lengyeltóti kir. járásbíró 1903. évi Sp. 305/8. számú végzése következtében dr. Bók Zsolt Lajos lengyeltóti ügyvéd által képviselt *Pamukl József* osztópáni lakos javára, id *Kis Lajos* szászói lakos ellen 236 K. a jár. erejéig 1903. évi augusztus hó 14-én fogan tostitott kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 717 K.-ra becsült következő ingóságok, u. m. egy borju, egy kocsi, egy eke, egy cséplőgép, egy hajtórosta, 40 kereszt árpa, 10 kereszt buza, 4 mm. rozs és szobabutorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tabi kir. járásbíró 1904. évi V. 135/2 számú végzése folytán 236 kor. — fill. tökékövetelés, ennek 1903. június hó 6. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 104 kor. 01 fill. ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Szászó községben alperes lakásán leendő megtartás-ára 1904. évi augusztus hó 5-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérők szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták, a azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1891. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tabon, 1904. évi július hó 21-én.

SCHMID KAROLY, kir. bir. végrehajtó.

A legszebb és legjobb kivitelben.

A legnagyobb választékban, igen jó minőségű

czipőket

készít és tart raktáron a legdivatosabb formákban

LÉGÁR LAJOS

czipész mester

Kaposvárott, Irányi Dániel-utca.

Teljes jótállás mellett.

Megrendeléseket a leggyorsabb idő alatt vidékre is szállítjuk.

FERNO LENDT

os. és kir. udvari szállító

czipőfénymáz a világ legjobb fénymáza, a fényesítő krémétől világos és fekete czipők a legfényesebb és legtisztább színt kapják, a bőrt tartóssá teszi. — Viselt és pecsétet, sárga vagy barnabőrű czipők „Lyosin” használata után ujja lesznek.

— Alapított 1832. —

Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 2.

— Kapható mindenütt! —

